

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БҮТЭДЭ АРАДАЙ СОНИН

1998
августын
22

Зунай хүүл
шарагшан хонин
харын
30
гарагай 7
СУББОТО
№ 154 (19995)
Газетын сэн хэлсээтэ

1921 оной
декабриин
21-нээ гарага

Бүтэдэ арадай сонин

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеранууд, инвалидууд Үндэһэтэнэй түбэй библиотекэ соо сугларба. Эдэнэр Курска дүхэриг шадар болоһон ехэ байлдаанда совет арадай, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй илаһаар 55 жэлэй ойн баярай үдэрые тэмдэглэбэ. Тус байлдаанда хабаадагшадай ойн баярай ёһолодо Улаан-Үдын гарнизоной сэрэгшэд, хотын салуушуул ерэгэ, үбгэд,

Курскын агуу байлдаанай 55 жэлэй ойдо

ЭСЭГЭ ОРОНОО ХАМГААЛГЫН АГУУЕХЭ ДАЙНАЙ ВЕТЕРАНУУДА, АРА ТАЛЫН АЖАЛШАДА

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай эгээл ехэ тулалдаануудай нэгэн, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда манай арадай Илалта туйлаха замда шухалын шухала шата боложо тодорһон Курскын байлдаанда Совет Армиин илаһан үдэрһөө 55 жэл үнгэрбэ.

Энэ үйлэ хэрэгэй хүндэлээдэ манай орондо Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ түрүүшынхией найндэрэй салот хэгдээдэ. Гитлеровскэ Германиие илаһанай салот хүртээр үшөө утын хоёр жэл үнгэрхэ ёһотой байбашье, Курскын дүхэригтэхи байлдаанда манай армиин туйлаһан агууехэ амжалта дайнай ябасада үндэһэн хубилалтын болоһые гэршэлһэн байна.

Мартагдашагүй тэрэ үдэрнүүдтэ ондо ондоо үндэһэ яһанай сэрэгшэдтэй зэргэһэн, манайшые нютагайхид баатарлигаар тулалдаа һэн. Тэдэнэй олоһинь манай Эхэ ороной эрхэ сүлөөгэй, бээ даанхай байдалай түлөө, ерээдүйн үетэнэй аша туһада ами наһаяа үгэһэн байгаа. Тэдэнэй баатаршалга үзэгдөөгүй шэн зоригтой ялас гэмэ жэшээ болон, түүхын дэбтэртэ хэтэдээ бэшэгдээ.

Курскын дүхэригтэй байлдаанда хабаадагшадта, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудта, ара талын ажалшадта гүнзэгы баяр баясхалан хүргэн ханданаб. Танай ашаар оромнай Агууехэ Илалта туйлаа. Сагай ошохо бүри Илалтын удха шанар шэнээр үзэгдэнэ, дайнай жэлнүүдтэ тэрэнэй хубида туданан орёо шанга шалгалтын нэрэтэй түртэйгөөр дабажа гараха хүсэ шадалтай байбал, мүнөө үеышые хэсүү сагай бэрхэшээлнүүдые оромнай дабаха гэһэн бата найдал түрэнэ.

Дайн түүхэ боложо үнгэрөө. Гэбэшье энэ дайнда манай ороной туйлаһан Илалта мартагдахагүй, манай армиин, ара талын ажалшадтай 55 жэлэй саана Курскын дүхэригтэ туйлаһан Илалтада хубитаяа оруулан бүхы хүнүүдэй мүнхэ баатаршалга уг удамуудай дурасхаалда хэзээшье хүнэхгүй.

Таида, Танай дүтынхидтэ, хүндэтэ нүхэдүүд, элүүр энхые, жаргалые, ута наһа, ажана тэниглэн байдалые хүсэнэб.

Гүнзэгы хүндэлэлтэйгөөр
Буряад Республикын
Президент-Правительствын
Түрүүлэгшэ
Л.В. ПОТАПОВ.

50 ҮДЭР СОО СОРОБХИЛҮОН ГАЛДУЛЭН...

хүгшэдөө хайндэрөөрнь амаршалаа.

- Курск дүхэриг шадар болоһон гал дүлөөр соробхилһон, түүхэ домогто энэ байлдаан дэлхэйн хоёрдохи дайнай гайхамшагта илалтануудай нэгэн гээд түүхэдэ оронхой гэжэ мэдэнэбди. Манай республикын олон тоото хүбүүд, басагад энэ ехэ дайнда хабаадалсаһан. Эдэнэрэй зариманинь дайнай газар дээрэ баатарай үхэлөөр унаа һэн. Баатар хүбүүд, басагадаа минутын туршада бодожо хүндэлэн ёһолоё! - гээд энэ уулзалгы нээһэн республикын Ветерануудай соведэй түрүүлэгшын орлогшо И.И.Пилипенко хэлэбэ.

1943 оной июлиин 5-най хүни эхилһэн энэ байлдаанда

Совет ороной сэрэгшэд хайн бэлдхэлтэй байһанай ашаар Курска дүхэригһөө добтологгоёо эхилһэн, фашистнуудые һамна бута сохиһыень мэдэнэбди. Һарын туршада болоһон тэмсэлдэ Совет ороной сэрэгшэд немецүүдтэй тулалдахадаа, илангаяа Прохоровко нуурин шадар хоёр талын танкнуудай гайхамшагта тулалдаан

болоһон байгаа. Эндэ Германиин генерал-фельдмаршал Манштейнэй удариданан «Юг» гэжэ нэрэтэй армиин сэрэгшэдэй табан пехотно, танкова аяар найман дивизинүүд добтологго ороһон байгаа.

Генеранууд И.М.Чистяков, М.С.Шумилов, М.Е.Катуков гэгшэдэй хүтэлбэрлһэн гвардиин 6-дахы, 7-дохи танкова, 1-дэхы армиин сэрэгшэд, С.А.Красовскиин 2-дохи армиин лётчигууд фашистнуудай добтологго харюу үгэжэ шадаһан гээшэ. Эндэл илажа гараха, «Россин зүрхэн - Москва хотые хутагалхаб» гэжэ хайрханан Гитлерэй хүсэл хоһон наһа бэлэй.

(Түгэсхэлын 4-дэхы нуурта)

ЭЛИ БОДО НЭМЭХЭГҮЙ

Үнгэрөөд байһан сүүдхын туршада Улаан-Үдэ шадар Сэлэнгэ мүрэн - 309, Үдэ гол 318 сантиметртэ хүрбэ. Энэнь хоногой туршада 19-11 сантиметрээр хороһон байха юм.

Улаан-Үдын гидрометобсерваториин мэргэжэлтэдэй мэдээһэнэй ёһоор, Хяагтын, Захааминай, Зэдын аймагуудаар бага зэргээр хура бороо орожо эхилһэнхэй. Энэнь Сэлэнгэ мүрэндэ, Хёлго, Сүхэ голнуудта ехэ хубилалта үзүүлхөгүй ха.

Эльвира ДАМБАЕВА.

БАДМА ЦЫРЕМПИЛОВ.

Мүнөөдэр - Россин Федерациин Гүрэнэй Тугай Үдэр АГУУ ПЕТР ХААНҺАА ҮНДЭНЭТЭЙ

1991 оной августын 22 - то Росси гүрэнэй түүхэдэ урид байһан гурбан үнгэтэй туг дахинаа һэргээн мандуулагдаһан байна.

1994 онһоо энэ тугай мандаһан үдэр тэмдэглэгдэдэг болонхой.

Энэ тугнай Росси гүрэнэй хүлдэ тэмдэгүүдэй нэгэн болоно.

Гүрэнэй энэ туг 1993 оной декабриин 12-то абтаһан Федеральна Үндэһэн Хууляар баталагданхай.

Гурбан үнгэтэй Россиин туг анха түрүүн Пётр хаан байгуулан юм. 1893 ондо зарим тэды хубилгагдажа, (нэгэ буландань императорай штандарт байгаа) гүрэнэй туг болгогдоһон байна.

1917 оной февраль нарада урид хэгдэһэн хубилалтануудынь дахинаа болжулагдажа, мүнөө байһан түхэлөөрөө Росси гүрэнэй хүлдэ тэмдэг болоһон шуу. Гадна хубисхалай хүүлээр мандаһан улаан тугнай түүхэдэ орожо, Росси гүрэмнай Пётр хаанһаа эхи үндэһэтэй урданайнгаа туг хийсхүүлэнхэй.

ХАНДАЛГА

Буряад Республикын,
Улаан-Үдын хүндэтэ хүн зон!

Олон хүүгэдтэй бүлэгүүд болон хүүгэдэе хургуулида түхээрхэ шадалгүй бүлэгүүд хотын, республикын предприятинуудай хүтэлбэрлэгшэдтэ, гүрэнэй болон олзын хэрэг эрхилэлгын банкнуудай, фирменүүдэй директорнуудтэ, хубиин олзын хэрэг эрхилэлгшэдтэ, эрхэтэдтэ гуйлтатайгаар ханданабди! Манай республикада, хотодо экономикаса, сагай уаарилай хэр зэргэ орёо байдалай тохёолдоһоние таанад булта мэдэнэт.

Олохон бүлэгүүд туйлдаа хүрэгэ, сүхэрэнхэй!
Хүүгэдэе хургуулида түхээрхэ арга боломжо ахирдана!
Ямар орондо, ямар бүлэгдэ түрэнһэндоо хүүгэд огто зэмэтэй бэшэл!

«Һураха дуратайб» гэһэн үгэнүүдэй хүүгэдэй аманһаа гарахаяа болихыень бидэ зүбшоохэ аргагүйбди.

Хатуу шанга үенүүдтэ манай арад эблэрэл, һаналаа нэгдэлгэ, энэрэлээрээ шалгардаг байгаа. Мүнөөшье бидэ хари зоной гасаланай, хүүгэдэй гасаланай, бидэнэр бүгэдын гасаланай үмэнэ буруу хараад гараха эрхгүйбди!!!

Хүүгэд хүлээхэ аргагүй! Нуралсалай саг дүтэлнэ, тиин хургуулида түхээрхэдэнь, манай бүхы хүүгэдтэ туһалха ябадал Тантай хамта бидэнэр бүгэдын эрхэтэнэй уялга мүн болоно!

Бидэнэрэй соносхожо, республикын Правительствын, Улаан-Үдэ хотын захиргаанай дэмжэһэн «хургуулиин хонхонууд нэернэ» гэһэн энэрхы сэдхэлэй ябуулга тон ядуу тулюур бүлэгүүдтэ туһалха зорилготой.

Хотын, республикын эрхэтэд! Гутал, хубсаһанай, нуралсалай номууд, дэбтэрнүүдэй үгы дээрһээ манай хүүгэдэй һураха аргагүй болохыень бү тохёолдуулаяа!

Хамта олоноороо хамһалсаяа! «Үгэгшэ хүн үгырхөгүй», «Үгэгшэ хүн амжаха» гэжэ арадай сээһэн үгэнүүд бии хамнай. Бүхы наһанай хүүгэдэй гутал, хубсаһа, нуралсалай ном, канцелярска эд бараан, хургуулиин бусад хэрэгсэл гэхэ зэргын зүйлнүүдээр (хуушаншые хамаагүй) туһалха аргатай, хүсэлтэй юм һаатнай. Танай микрорайоной хургуулинуудта Таниие хүлээжэ байна!

Иимэ хаягаар мүнэ оруулжа болохо гэбэл, АКБ СБС-Агро-Бурятия, БИК 048142797, к/с 3010181010000000797, р/с 40703810281030000046, ИНН 0323046676 счёдой нэрэ «Союз многодетных семей».

НПРС-эй Буряадай нютагай анги, Эхэнэрнүүдэй Бүхэроссин холбоной Буряадай ангиин хүтэлбэри, РБ-гэй олон хүүгэдэй бүлэгүүдэй холбоон, Буряад ороной эхэнэрнүүдэй холбоон.

ТӨЛӨЙ

«БУУСААРАА ИЛГАРААД ЯАХАМНАЙБ?»

АЖАБАЙДАЛАЙ али олон халбаринуудта ямар нэгэ буряад шарайтай хүнтэй уулзаа хаанин, заал хаа «хаанахитайбиш?» гэжэ асууха. Энэ "социальна" үзэгдэл дээрэ тогтоожо, бодомжолжо туршаха ханаанда абтаһаар үншнэйб.

Эртэ урда сагнаа монгол арад угаа дамжуулхын, шунаяа холисолдуулхагүйн тула «хаанахитайбиш, ямар угайбиш?» гэжэ асуудаг байһан. Харин энэ түүхэтэ удха шанартай асуудал манай үедэ хү -

Литературна буряад хэлэмнай шотаг үгэнүүдэй, диалектиүүдэй хүсөөр улам хүгжэснги, баян болохо ёһотой. Буряад ороноймнай алишье зүгтэ литературна буряад хэлэмнай бурганада ойлгоотой байһын тула шотаг үгэнүүдые үгэнөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй. Жэишэнь ородһоо сэхэ оршуулагдаһан «борилоо» гэжэ үгын орондо баргажан шотаг хэлэмдэ хэрэглэгдэдэг «доржоохой» гэжэ үгэ оруулаа хаа, тонзохид болохол. Үгыһаа, «сонхо» гэхэн хитад үгын орондо «шагаабари» гэжэ үгэ хэрэглэхэдэ, буряад хэлэм бузарлагдахагүй ха юм. Нээрэшье, борилоомнай үгэн дээрэ харахада, доржогондог лэшубуун, сонхоннайшагааже харадаг ханын нүхэн бэйзэ гү?

Тиймэһээ сонхоймнай зарим толилогонууд соо хэрэглэгдэхэн шотаг үгэнүүд үгтэхэн буряад хэлэм бузарлана, үгырүүлжэ бэйзэ, харин үшөө хүсэд тодо, дүүрэн удхтай

болгоно. Би шигэжэ, жэишэнь, Зэдэ тухай бэйзэхэдэ, заал хаа, ганса Зэдын шотаг хэлэм дээрэ материалаа найруулаха бэйзэ, харин тааруу, зохи үгэнүүдые эндэ хэрэглэжэ боломоор гэжэ тэмдэглэхэеэ ханаһаб.

«Буряад үншнэй» захил хэхэдэ, тэрэнье арад зоной дунда тарааха, дэлгэрүүлжэ хэрэгтэ шотаг хэлэмүүд хаалта хэн гэжэ бэйзэгдэхэн байгаа һэн. Тээд шимэ ушарай гаража ерэхэдэ, тоогой тала абажа хараха болобол, захигшадай хахадһаа үлүү олонхын литературна хэлэгүй зон. Тиймэһээ хаалта болоно гэжэ хэлэхэнь эндэ ямаршье эшэ үндэхгүй.

Сэнхир экранаршье дамжуулгануудые хэхэдэ, шотаг үгэнүүдые хэрэглэхээр. Харин зарим ушарта харахада, хаана нэгэ тэхэеэ дамжуулга хэхэдэ, заал хаа, литературна хэлэмтэй хүнше бэдэржэ ябаһадаг ушар

дайралдадаг.

Угайдахада засагай дээдын зургаанда ямар нэгэн хэрэг эрхилхэ гэхэдэ, баһал түрэл, танил, шотагай хүн хэрэгтэй болошодог. Үгы һаа, хэрэгшии

урагшагүйдэхэ.

Буряад хэлэмнай ород хэлэмтэй адли эрхэтэйгээр гүрэнэй хэлэм гэжэ тоологдодогшы һаа, үгэн дээрэ шимэ үндэр зэргэдэ хэрэглэгдэнэгүй.

Ноёд найдаймнай буряад хэлэм дээрэ хөөрлөддэг һаань, түрэл хэлэмнай нээрэшье хэрэглэгдэхэ, хүгжөөгдэхэ байгаа. Республикын Президентын лунгалтын үедэ кандидат Бато Очировһаа бэйзэ хэшье буряад хэлэм дээрэ арад зондо хандаагүй шахуу. Үндэхэн яһанай ёһотой ударидагшатай һаа, мүн тэрэнэй буряад хэлэм дээрэ хөөрлөддэг ушарһаа "би буряад хэлэм шудалха һэнби" гэжэ ханахаар, омогорхохоршье байгаа бэйзэ гү?

Гүрэнэй хэдэн эмхинуудэй байшангуудайгазаа талахи гаршаг шюур бэйзэгүдые буряадшалаад, буряад хэлэм гүрэнэй зэргэдэ хэрэглэхэбди гэжэ үбсүүгээ шааха хүнүүд олодохо. Тээд дэлгүүр, магазин, киоск болол бусад худалдаа наймаанай газарнуудта худалдаанда табигдаһан эд бараанай, эдэ хоолой сэнгүүдые бэйзэхын хажуугаар буряадаар нэрэнүүдые бэйзэ һаа, хураггүй дээрэ гэжэ ханахаар.

Буусаараа илгархада, хэлэм ямар хамаатайб гэхэн асуудалда магад абтажа болохот. Хэлэм эндэ тон шухала, голүүргэдүүргэнэ. Нэгэ яһанай арад аад, хүнэй шюур шарайгаар, үһэнэй үгэ зүһөөр ямар шотагайбиш, хаанахитайбиш гэжэ илгаруулхагүй ха юмши. Хүнэй хөөрлөдхөөр, ямар шотаг хэлэм дээрэ дуугарһаарнь элирүүлдэг гүбди. Эгээл тиймэһээ шотаг хэлэмүүдхэ үндэхлэн, литературна хэлэмэ улам хүгжөөжэ, харилсаа холбоогоо бэйзэжүүлхэ-бултанаймнай пангин уялга бололол.

ЛОПСОНГЕРГЕНОВ.

Сентябриин 1 -
Эрдэм ухаанай
үлэр

ЛОМОНОСОВҺОО
ЮУГЭЭР
ДУТАХАМНАЙБ!

Зумнай дууһаба. Иигээд лэ нуралсал эхилхэнь. Сентябрьриин нэгэн... Энэ үдэртэй бүхэ хүнүүдэй эгээл дулаахан дурасхалнуудын холбоотой Сэсэгүүдэй баглаанууд үхибүүдэй жаргалтай, хүжөөн нюурнууд, хонгёо энөөдэн, түрүүшын хонхын жэнгирээн, түрүүшын хэшээлнүүд... Минишье хургуулида оробоб ёһотой, томо хүн болобоб гэжэ ханахадам, ямар гоё байгшы һэм.

Тэрэ гэхээрни нилээд саг үнгэршэбэ, ажабайдалнай хубилшаба. Сентябрьриин жогэнэшье хайндэрэй удха шанар баһал хубилаа. Анхан сагта энэ үдэр үхибүүн бүхэ шэнэ мэдэсэ абахагай хургуулинууд руугаа ошодог һаа, мүнөө зариманинь гэртээ гуниглажа хууча баатар болонхой. Юундэ? Үнөөжил зоболонто мүнгэн лэ ааб даа. Тэдэнэрэй эжы абанар үхибүүдээ хургаха шадалгүй бшуу. Хубсаһа хунар, ном, дэбтэр гэхэ мэтээр үри хүүгэдээ хангахын тула нилээд эхэ мүнгэн хэрэгтэй.

Мүнөө үедэ нэгэдэн класста үхибүүе түхөөрхэ гээл, мянганһаа (шэнэ сэнгээр) үлүү мүнгэн гаргашагдаха: (300-400 тух. - хургуулин формо, 100-200 тух. - гутал, оймһон, 100-200 тух. - номууд, 30-100 тух. - сүүмхэ, 50-100 тух. - дэбтэр, ручка, карандаш, ...)

Гадна хургуулин заһабарилгада мүнэ үгэхэ хэрэгтэй. Тиймэһээ хүүлэй жэлнүүдтэ манай тулгуури болоһон хүгшэн эжы, абанараймнай пенсиез сагтаа абахагай болһон ушарһаа үхибүүдэй хургуулида хурахань үшөөшье хүндэ болоо. Эхэ эсэһэй салин тухай хэлээдшы яахамнайб.

Зай, иигээд лэ баяртайгаар мүнгэгүйгөөр эрдэмдэ нуралдаа, ЛомоносовҺоо юугээр дутахамнайб.

ДЫЖИТ МАРХАДАЕВА

АНГУУШАДАЙ ЯРЯА-ҮГҮҮЛЭЛНҮҮД

Дулма ДАРИЖАЛОВА

I. Аана голдо ороһон Хумагта гэжэ гол байдаг. Тэрэ голдо Цара гэдэг нэгэ багахан гол ороно. Энэ голдой эрьедэ ангуушанай байра байдаг. Энэ байра соо хэдэн ангуушад сугларжа, Заягтын Цыренжаб иигэжэ хөөржэ эхилбэл даа:

- Үни болоһон ушар. Ой соогуур саашаа ошожо ябанаб. Нэгэ шаандаганай гүйжэ ябахадань, тэрэнье буудажархита һэн хаб. Тийгээд тэрэньи нэгэ бага буршагад гээд, нэгэ шулуунай бооридо унашаба. Яаража ябаһан аад, тэндэнь ошоод, гэдэһиеньше гаргангүй, хойто хоёр хүдөөнь баряад ябажа ябатарни, тэрэньи гэнгэ тэршэлбэ, хүдэлбэ гээшэ. Тийхэдэнь «энэмни яажа байна гээшэб? Үшөө үхөөгүй гээшэ гү?» - гэжэ ханаад, нэгэ хэдэ тархяарнь сохёод абабаб. Тийгээд орой болоходонь, бэйзэ юумэн баригдахаяа болёо ха гэжэ бодоод, гэртээ ошобоб. Гэртээ байһан залуу хүбүүдтэ «энэньиень үбшөөд, шаангты», - гээд хаяжархёо һэм. Тийгээд сай уужа хуутарни, тэдэ хүбүүдэ энээдэбэ ха юм. «Юун болооб?», -

гэхэдэмни: «Хаанаһаа энэ үхэхэн шаандага асарбаш? Болёол байһан даа!» - гээдээд лэ, баһа дахин энээдэбэб. Би тийхэдэнь ехээр дураа гугажа, өөрынгөө энэ буугаар хоёр шодөөрөө хаража байгаад буудажа асараа һэмби, буугай шарха олохогүй аад, таанадай энээдэхэ юумэн эндэ үгы гэбэб. Тийхэдэмни ерээд харыт даа, энээдэгтэй нэгэшье шарха үгы гэбэ. Ошожо хараад, нээрэшье нэгэшье шарха олоогүйдөө, ехэл гайхабаб. «Буудахадаа оноод, унахадань ошожо абаа бэлэйб. номонийн шарха юрэдөө хайшаа орошодог юм гээшэб», - гэжэ ехэ удаан ханажа ябадаг байгааб. Зарим тэгээд нэгэшье түрэхэ саг болодог байгаа. Хожом хойно болоһон сагта ханахадань, буудахадаа оноогүй, харин дээгүүрнь шулуу тудан байгааб. Тийхэдэмни тэрэ шаандаган дүлиржэ, контузи абаад, хэбтэхэн болоно. Тийгээд минии бариад ябахад, мэдээ ороходонь, би тархяарнь модо сохижо, алаһан байгаа гээшэ хаб.

II. Нүгөө нүхэрнь, Гомбын Даша гэдэг иигэжэ хөөрбэ: «Би шаандаганһаа байха гайхалтайгаар нэгэ гүрөөһо алажархитан юумэб. Нэгэ гүрөөһо буудажархитадамни,

тэрэньи тэндэ унашаба, хажуудань ошожо хараад, дээрэнь дэгэлээ хаяжархёод, саашаа агнахага ошообоб. Нүүдээрнь нүхэртээ уулзажа, бага сага агнаад, юумэшье олонгүйгөөр хөөрөө эрхэдэмнай, гүрөөһониймни байһан газарта гансал дэгэли хэбтэбэ. Хэбтэхэн газарташ шуһаншье үгы байба гээшэ. Ехэ гайхал болоо бэлэй. Ангуушад хэлэхэдэ, тэрэньи «тэрлээ» гэжэ хэлээд байгаа юумэл даа. Тиймэшье байжа болоо аадам!!!

III. Хоёр хүн агнажа оноод, баахалдайнь нүхэ олобо. Хүнүүргэ хэжэ орхиходонь, баахалдай гараба. Баахалдай байхада, тэрэнье гансаараа борлуулба һэн ха. Тийгээд нүхэрөө бэдэрхэдэнь, тэрэнь нүүдэ доро тархяа нюутад хэбтэбэ. Тийхэдэнь нүхэрөө тэндэһээ гаргаха гэжэ татаба. Төвөхадань, тэрэ нүхэрнь хэлэжэ хэбтэнэ ха: «Сэсэн мэрээн нүхэртэй һаа, баахалдайнь нүхэндэ орожо, тэндэ хэбтээ һаа, зөөлэн юм һэн даа», - гэжэ байгаад, улам саашаа жүдхөө һэн.

УРА
ДО
Б
И
НЭ
СЭС
1. Ун
Гансэ
Хүгш
Хүгш
Газаа
Хубс
Галь
Зөөн:
Асар
Баяр
Бээдэ
2. Да
Дала
Дарх
Нари
Нилэ
Дала
Дарх
Даах
Хүнг
Хэхэ
Ехэ б
Дула
Дала
Газаа
Зонд
Зохи,
Дарх
Гарм
Тэбш
Арга
наал
Хэхэ
Сэн т
Най
Хээрэ
Ажал
Буса
Үгөө
Димч
Алха
Ага н
Шүтэ
Үндэ
Үүдэ
Үүдэ
Үгтэ
Үнгэ
Арса
Алла
Алла
Ара
Ара
Ой т
Оло
Арад
Арю
Агаа
Арю
Эр
НАА
Хуһ
Улан
Урда
Ури
Ури
Дуга
Угта
Ури
Зулг
Хүр
Хүр
Ури
Жэм
Жэн
Шу
Ури
Огсо
Омо
Най,
Наа,

**УРАН ШҮЛЭГЭЙ
ДОЛГИН ДЭЭРЭ**

**Бадма-Базар
НАМСАРАЙН**

**НЭШХЭЛ ХҮНИИЕ
ШЭМЭХЭ,
СЭСЭГ БАЙГААЛИИЕ
ШЭМЭХЭ**

1. Үншэржэ, үйлоо үзэһэн,
Гансаардажа, гамгүй
Хүгшэржэ, хүндэ болоһон
Хүтшөөдэйдэ Балжимаа
Газсахи гэртэхиинь
Хубсаһа хунарыень
Гальень түлин дулаасуулна,
Зөөнэ эдээ хоолыень,
Асарна мүнгэн
Баярлуулжа, энэ
Бэедээ буян олоно.
2. Дамдинай Даржаа
Дала шахатараа
Дархан бригадада
Нарин дархаар
Нилээд хүдэлөө.
Дала хүржэ,
Дарханай хүндые
Даахаяа болёо.
Хүнгэн дарха
Хэжэ хүсэл
Ежэ байжа,
Дулаахан гэр,
Далаша сарай
Газсагаа бэлдэнхэй,
Зондо хэрэгтэй
Зохидхон юумэ
Дархалжа байдаг:
Гармуур, барюул,
Тэбшэ, эшэ,
Аргалай һабар,
наалин хандайбша...
Хэһэн юумэндээ
Сэн тогтоогоод,
Наймаалжа байдаггүй.
Хэрэгтэй хүн
Ажалыень тэнсүүлээд,
Бусаалта эридэггүй,
Үгөөд гарадаг.

АЛХАНА

Димчиг бурхан сахюусантай
Алхана үндэр ууламнай -
Ага найман эсэгымнай
Шүтөөнэй ехэ оромнай.
Үндэр халзан оройдонь
Үүдэн сүмэ хабсагайдань
Үргэл мүргэл болонхой.
Үнгын модон нэмэргэтэй,
Арсэ жодоо хангалтай
Аглаг агаараар амиланхай
Алхана үндэр ууламнай.
Ара үбэрэйнгөө аглагта
Адистай аршаан
булагуудтай.
Ой тайгынгаа гүнзэгдэ
Олон түрэлэй ан гүрөөлтэй.
Арадайнгаа амарха,
анагааха
Арюун нангин сэсэрлиг -
Аглаг хайхан Алханаая
Арюун байлгах
уялгатайбди!

**Эрдэни ДУГАРОВ
НААДАЛНА ГҮШ
ДАА?**

Хуһан нугархай,
Улан долгин бээшнн
Урдэмни хатаран матаран,
Урина намай, урина.
Урин налархай,
Ауран дулаан нюдэдшнн
Угтажа минһэрэн үһэрин,
Урина намай, урина.
Зулгы талархай,
Хүхын дуундал хоолойшнн
Зурхыем жэргүүлэн
жаргуулан,
Урина намай, урина.
Жэмэс улаахан
Жэнтэй дэльбэ уралшнн
Шуналым хүлгүүлэн
тулгүүлэн,
Урина намай, урина.
Отсом нугархай,
Омог хүхюун аягшнн
Найдаадам наашалан
саашалан,
Наадална гү даа, наадална!

НУГАНА АГНАЛГА

Халуун оронһоо ниидэн
ерэһэн түрүүшын уһанай
шубууд эндэ тэндэ үзэгдэдэг
болобо. Хойморой тоо
томшогүй нуурнуудай
замагууд соо жэгүүртэ
шубуудай дальбараануудаа
даран хүгжөөжэ, агаарта
ниидүүлхэ хэрэгтэ тон
тааруу, зохид байгаали мүн.

Хабарай нэрюун агаарта
атаархан, шуран
далинуудаараа уһанай нюруу
дайран, тамаран нуушанад.
Адаглажа харахада, тон ехэ
зобоһон шэнги, ехэл хэргэг
зантайнууд болошоһон
нугаһад, урагшаа ба хойшоо
тамаран, уһанай оёорһоо юуб
даа бэдэрнэ. Эдэнэр ямар
нэгэ абьянһаа булта адли
«һэрд» гэлдэн ниидэшэнэ.
Хараһаар байгар, хуушан
хагда ногоотой бутанууд руу
гэнтэ доошолой, нюдэ
сабшаха зуура угы
болошонод. Эдэнэр түрүүн
ерээд, гэр байрааа зохёоно
хэбэртэй, үри бээ
хүмүүжүүлхэ дуратай хуушан
уурхайгаа хэргээжэ, зөөлэн
хуурай ногоо хэльбэн
дэлгэнэ.

Май харын нэгэнһээ
эхилжэ, уһанай шубуудта
агналга эхилдэг юм.
Нэгэ неделин турша
соо ангуушанай нойр
мартагдажа, унтаха амархая

болижо, богони сагай болзор
соо дурд гэхэ зуураа,
зүүдэндээ янза бүриин ехэ,
багашье агнууриин олзо
үзэгдэдэг гэлсэгшэ. Манай
нютагай «суута» ангуушан
гэжэ нэрэдэ хүртэһэн хүн
баһал шубуу буудахаяа ошохо
гэжэ түхээрнэ.

Уһанай шубуудые агнаха
гээшэмнай өөрын ехэ
гуримтай гээшэ ааб даа.
Шубууд үүр хираанаар,
мананай тараагүй байхада,
ишэ тишээ ниидэлдэжэ
захалдаг. Үдэшэ орой баһал
дахин бусажа ерэдэг. Энэ
ерэлгэ ошолгыё ангуушад
шубуудай ниидэлгын саггэжэ
нэрлэдэг. Энэл үедэ мэргэн
буудагшад, дүй дүршэлөөр
ехэтэн, буугайнгаа шабха
даража жаргадаг.

Хабарай шубуу
буудахатаа, ехэнхидээ хоно
нугаһа буудаха, - гээд ёһоор
ангуушад хөөрэдэг.

Наранай туяагай улам
хурсадажа байхада, бүхы
шубууд нуурай ожорһондо
гү, али шэбэр, шугы ошожо
хоргододог. Манай ангууша
бэлдэхлээ дүүргэжэ, хэдэн
хоногоор талийба. Үдэшин
ниидэлгэдэ хэды дахин
буугаа хүргэбэшье, хии
буудажэ, нэгэшье шубуу
баригагүй. Үдэшэ оройхон,
үбһэшэдэй байрада хүрэжэ

ерэхэдэнь, олон ангуушад
сугларһан, энэ тэрэ юумэн
тухай хөөрэлдэжэ, эдээ
хоолоо барижа байбад.
Тэдэнтэй хамтаржа, нэгэ
хахадые гаргаад, духарья
тогтоолсобо. Үшөө эртэ
шубуунай ниидэлгэдэ
гарахаяа хэлсэбэд.
Заримашуул нэгэ-хоёр
духарьягай һүүлээр бээ
барига, нойрсохо тээшээ
болобо. Манай ангуушан
бүришье орой болотор үгэ
зугаа хэжэ, хахадаа дүүрэн
барига унтаба.

- Хүлгүй байгаад ябадаг,
хүзүүгүй байгаад буха-
даг гээшэмни, намайгаа
бухуулжархёо!..

Тээд яахаб, үдэр боло-
ходо, загаһашад ерэжэ,
губшуурдажа, бариһан
загаһаараа эдээ хоол хэбэд.
Эндэ ангуушамнай баһал
духарья барижа байһаар
ногтожо, тон бүхөөр унта-
шаба. Отогто үлэһэн
үбгэжөөл харанхы болохоһоо
тээ урда тэрэниие хэрээгээд,
халуун сай уулгажа, гэртэнь
харюулба гэхэ.

Хариха харгын һайншье
һаа, тиимэ бэлээр газар
хороногүй. Шабар шабха,
уһа шалбааг гэнгүй оймон,
найган ябана, ногтуунь үшөөл
һайнаар гараагүй. Урагшагүй
агналгаа шэбшэн ябатарая,
нэгэ соморхон һаалин гэрэй
сонхоор лаампын носохыё
хараба.

Гэртэ ороходонь,
эхэнэрнүүдэй шууян,
энеэлдээн соогуур радиогой
хүгжэм дуун арай гэжэ
дуулдана хаш. һаалишадай
үдэшингөө һаали дүүргээд,
колхозой сепараторна
пункта һуё сепаратораар
гаргажа байһан үе һэн. Үргэн
томо алюмины амһартаар
дүүрэн һүн харагдана.
Амһарта соо алюмины шанага
һула хаяатай, тамарна
хэбэртэй.

Гэнтэ энээниие обёор-
һон хүйхэр ангуушан:
«Тамарна!», - гээд, буугаа
араһаань абан, буудаха
һанаатай шагааба. Бү ойлгоё,
наадалжа тиигээ юм гү, али
ногтуунь ехэдээ һэн гү?

Сошоһон эхэнэрнүүд
бултадаа газаашаа гүлдэ-
жэ гараад, фермынгээ
ахалагшада:

- Ногтуу хүн һүнэймнай
шанага буудахаяа байнал, ай,
зайлуул, - гэлдэн, ойлгосогүй
юумэ хэдэн дахин хэлэбэд.
Үгээ ойлголсожо, ахалагша
хүнөө абаад ерэхэдэнь,
манай ангуушан буугаа
хажуудаа табинхай, модон
һандали түшэнхэй хурхиржа
һуубал даа...

Д. ЗАМБАЛОВ.

Үнэн болоһон ушарһаа

БАНИ СОО УУЛЗААД...

Үнгэрһэн хабарай дулаахан нэгэ үдэр баниһаа гарахадамни,
мини унаган нүхэр, эрдэмтэ багша Дашанима Дашиевич:
«С легким паром!» - гэжэ намайгаа амаршалба.

Бинь: «Спасибо», - гээд нүхэртөө хэлэбэб:
- Үгы шимни буряад хэлээр мэргэжэлтэ хүн аад, юундэ
ородоор амаршалба гэшэбши?

- Тээд иигэжэ хэлэжэ һурашоо ха юмбиди, һураһан бээ
һураар татуулдаггүй гэдэг шуу. Буряадаар «хүнгэн агаараар!»
гэжэ хэлэхэдэл болохо байгаа.

Тэрэ гэхээр танилнуудтаяа банида уулзахадаа, «хүнгэн
агаараар» гэжэ амаршалхадамни, тэдэмни угаа баярладаг юм.
Тээмэндэ буряад хэлэнэй багша Роза Дашиевнатой баниин
үүдэндэ уулзахадамни, «хүнгэн ууралаар!» гэжэ амаршалба.
Баярые хүргөөд, иигэжэ хэлэбэб:

- Эрдэмтэ багша хабар намтай уулзахадаа, «хүнгэн
агаараар» гэжэ амаршалаа һэн.

- Буряад хэлэмнай Байгал далайдал арюун сэбэр, гүнзэгы
ха юм, үшөөшье ондоогоор амаршалха хүнүүд байхал даа,
гэжэ энеэбхилэн хэлээд, бани руугаа шургашоо һэн.

Мэнэ һаяхана үнинэй танил Виктор Добшонович (Президентын
туһалагша) бани соо уулзахадаа, «хүнгэн амисхалаар!» гэжэ
намайгаа амаршалба. Би иимэ амаршалга дуулахадаа, өхээр
баярлаһандаа, иигэжэ хэлэбэб:

- Буряад хэлэмнай үнэхөөрөө шэргэшэгүй булагтал баян лэ
байна даа! Би танһаа иимэ амаршалга түрүүшынхээ дуулабаб.
Танилнуудни уулзахадаа, «хүнгэн агаараар», «хүнгэн ууралаар»
гэжэ амаршалдаг, тээд танай амаршалга бэшэнһээ һураггүй
үлүү таарамжатай гэжэ һанагдана...

Баниһаа гараад, гэр тээшээ ошожо ябахатаа, иигэжэ бодоо
һэм: «Манай засаг түрын дээдын зургаануудта алба хэдэг хүн
бүхэн буряад хэлээ Виктор Добшонович шэнги мэдэдэг,
хүндэлдэг байгаа һаа, түрэлхи хэлэнэймнай нэрэ соло хэды
шэнээн дээшэлхэ байгаа гээшэб!»

Тэрэ гэхээр танил талатаяа банида уулзахадамни,
тэдэнэрни «хүнгэн амисхалаар!» гэжэ амаршалдаг болонхой
юм.

Дамнин ОШОРОВ.

Курскын агуу байлдаанай 55 жэлэй ойдо

(Түгэсхэл. Эхининь 1-дэхи нюурта.)

- Прохоровко тосхон шадарай байлдаанда хоёр талаһаа 1200 танк хабаадахаа гадна, хэды олон самолёдууд, илангаяа фрицүүдые хүрдөөдэг «Катюшын» снарядууд тэһэрээб?! Бидэнэр «Эхэ оронойнгоо, Сталиная түлөө урагшаа!» гэһэн уряа доро добтололгодо

50 ҮДЭР СОО СОРОБХИЛҮОН ГАЛ ДҮЛЭН...

бододог нэмди. Илангаяа Прохоровко нуурин хамгаалжа, өөрынгөө эзэлһэн газарые дайсанда үгэхэгүйн түлөө ямар ехэ тулалдаан болоо бэлэйб. Хэдэн удаа добтололгодо бодоходоо, «Катюшин» номондо дайрагдаһан дайсанай танкнууд, хуягта буунуудай хайлаһыень харахадаа, бидэнэр сэрэгшэд өөрынгөө хүсэтэй болоһые ойлгодог, шунахайрхан фашис нохосуудые иигэжэл галдаха гэлдэн, хүрээтэй-хэнөөр урагшаа дабшахые хүсэдэг, эрмэлзэдэг нэмди, - гэжэ дайнай инвалид И.М.Убеев дурсан хөөрээб.

Эсгэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда гансашье манай ороной сэрэгшэд, ажалша бэрхэ арад зон

хабаадалсаа бэшэ, мүн түрүү үзэл бодолтой Испани, Франци, Монгол болон бусад гүрэнүүдэй сэрэгшэд хабаадалсаһан гэжэ мэдэнэбди.. Эдэнэрэй дундаһаа Франциһаа ерэнэн искардилиин лётчигуудай баатар габьяа тухай суг хамта алба хэһэн М.Е.Стулев иигэжэ хөөрэнэ: «Манай авиациин 18-дахи полкдо Франциһаа 100 лётчигууд, технигүүд ерээ бэлэй. Улаан Армиин Ээбсэгтэ Хүсэнүүдтэ нэмэжэ ерэнэн агаарай бэрхэ лётчигууд, технигүүдые майор Жан Луи Тулянд ударидадаг хэн. Курска дүхэригэй агаарай ехэ тулалдаанда нүхэр Тулян, капитан Альберт Литольф, лейтенантнууд Ноэль Кастелэн, Андриэн

Бернявон, Фирман Вермей гэгшэд баатарай үхэлөөр унажа, Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртөө хэн. Эдэнэрһээ гадна, эрэлхэг зоригтой олон лётчигууд, мүн тэдэниие хангалгын албан манай ороной орден, медальнуудта хүртэһэн.

Иигэжэ Курска дүхэригтэ хамараа сохюулһан Гитлерэй сэрэгшэд урагшаа дабшалтагүйгөөр гэдэргээ сухариха баатай болоо бэлэй. Энэ уулзалгада хабаадаһан дайнай ветеранууд сугларашадта тэрэ хүрөөтэ үе тухай хөөрөжэ, бүхэ залуушуулые хонирхуулаа хэн.

Бадма ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дайнай ветеранууд уулзалгын үедэ., Г. САМБЯЛОВАЙ фото.

ТҮЙМЭРЭЙ УТААН УЛААН-ҮДЭДЭШЬЕ ҮЗЭГДЭБЭ

Үнгэрһэн гарагай зургаанда Улаан-Үдэдэ түймэрэй утаан үзэгдэбэ. Хотын хүн зоной ехэл гайхал татаһан байна. Юуб гэхэдэ арба гаран хоногой туршада хаа хаанагүй хуужа ороһон бороогой һүүлээр ойдо түймэрэй гарахаш тон бололгүй байгаа бшуу. Үнэн дээрээ энэ утаан Хабаровскын хизаарта болоһон гасаланта түймэрэй хойшоолонгууд. Иигэжэ Улаан-Үдэдэ үзэгдэбэ гээд мэргэжэлгэд тодорүүлһан байна.

Д. ШАГДАРОВ.

ЭРЭЛХЭГ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ АМЖАЛТА ХҮСЭЕ

Байгша оной августын 12-ой үдэрэй 12 сагта Улаан-Үдэ хотын Соведаудэй талмай дээрһээ «Улаан-Үдэ - Пекин - Улаан-Баатар - Улаан-Үдэ» гэһэн авто-аяншалга эхилбэ гээд мэдээсэгдэ хэн. Улаан-Үдэ хотын «Байгалай амазонконууд» гэһэн клубай гэшүүд хольн энэ аяншалгые эмхидхэһи, мүн хабаадажа байна. Шара далайн эрье хүрэгтэр үнгэргэгдэхэ хольн аяншалгада 6 автомашина, 15 эхэнэр хабаадана. Аяншалалгад булгадаа эхэнэрнүүд юм.

Байгша оной августын 18-най үдэр эхэнэрнүүдһээ бүридэһэн эрэлхэг авто-аяншалалгад 1200 километр зай гаталаад, хүрэхэ замаа Манжуураар үргэлжлүүлбэ.

Далай ХУБИТУЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдэдэ үертэ абтаһан хүнүүд эдээ хоолоо иигэжэ шанана. Аркадай БАТОМУНКУЕВАЙ фото.

СЭДЬХЭЛ ДҮҮРЭН СЭНГЭН ТАРАБА

Манай Эгэтын дасан түүхэ домогоор баян шүтөөнү нэгэн гээд, Буряад орон соогоо нилээд суутайшые байһа гээшэ даа. Дэлхэйн арадуудай онсо омогорхол Зандан Жубурхан эндэ тахигдадаг, Буддын шажанай гүн ухаатай номну мүн лэ манай дасанда хадагалагдаһан, эрдэм бэлгээ түгэс ламахайнууд зонойнгоо хэрэгые зүрхэ сэдьхэл бэлүүлжэ байдаг түүхэтэй бэлэйл. Үнэнэн тоборогһоо дахы хэргээгдэһэн Эгэтымнай дасанда Зандан Жуу бурхан урданайхи мэтээр тахигдадаг болоһондо Яруунын, Хон Хэжэнгын аймагуудай мүргэлшэд омогорхон зальбаржа ябас болонхойл.

Байгша оной июниин 27-28-най үдэрнүүдтэ Эгэтын дасан Майдарын хурал, дасанай найр олоной хабаадалгатайга боди сэдьхэл үйлэдэлгын оршондо үнгэргэбэ. Урда үдэр ехэ бороотой байһан аад, Майдарын хуралай үдэр салһа нэрюун үдэр боложо, хаа хаанаһаа мүргэхээ ерэнэн, дасанай найрта хабаадагшадые ехэтэ хүхөөгээ даа. Үдэрэй 2 сагта дасанай найр эхилжэ, арадайнгаа хэр уһаа наринаар сахы ябадаг эрын гурбан наадаар мүрысөөнүүд эхилээ.

Бүхэ барилдаан. Энэ мүрысөөндэ 100 гаран бүхэтэй хуура хабаадажа, шуран бэрхээ харуулжа шадаа гээд онсолотто наһанай хэмжээгээр үнгэргэгдэһэн хонирхолтой эр мүрысөөнэй ябасые эгээл эдир наһатай барилдаашад нэрлэхэмни. 25 килограмм шэгнүүртэй эдир барилдааш сооһоо Чингис Дамбаев (Эгэтэ) нэгэдэхэ, хоёрдохи - Мун Бадмаев (Эгэтын-Адаг), гурбадахи - Талгат Рыскулов (Мужыг хууринуудые эзэлжэ, мүнгэн шанда хүртөө. Табин наһанта дээшэ бүхэшүүлэй дундаһаа Доржожаб Лыгденов (Эгэтын Адаг), Цыден-Еши Нанзатов (Эгэтын-Адаг), Бальжинин Жамбалов түрүү хууринуудта гараа. Эгэтын дасан Сурхарбаанай абарга бүхэ Соном Цыбикжапов боложо, эр хонёор шагнагдаа.

Нур харбалга. Энэ зүйлөөр болоһон мүрысөөндэ ганса Эгэтын-Адагай мэргэшүүл хабаадаһан байна. Эршүүлг дундаһаа Алексей Нимаев, Жаргал Очиров, Баин Цыреж гэгшэд шалгарһан байна. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Дарижа Цыбикова, Дарима Гончикова, Зоригма Цыреторова гэгшэ бусадһаа хөрхө мэргэн байһанаа бултанда гэршэлжэ, мүнэн шангуудта хүртөө.

Дасанай найрай гол зүйл - мори урилдаан 1600 метрэй, 3200 метрэй зайнуудта үнгэргэгдөө. Түрүүшынхидэнь 16, харин хоёрдохидонь 10 морин хабаадаһан байха юм. Энэ хонирхолтой мүрысөөндэ Хориин, Яруунын аймагуудай хатарша, хурдан хүлэгүүд табигдаа. Дасанай найр наада үнгэргэлгэдэ Эгэтын совхоз (Ч.Ц.Банзатов), Эгэтын сомоной захиргаан (С.Б.Баяров), «Дружба» колхоз (Г-Ж.Б.Жигжитов), «Победа» колхоз (Д.Б.Дамбаев) мүнгөөр, эдээ хоолой зүйлнүүдээр, хонир хурьгаар туһалжа ехэ туһа хүргөө. «Буян үйлэдэлгын дэмбэрэлтэй энэ хэрэгтэ туһа хүргэһэн ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, найр шэмэглэһэн бүхэ бүхэшүүлдэ, нур харбагшадта, мори урилдаашадта баяр баясхалан хүргөө. саашадаашье эдэбхи үүсхэлтэй, омогтой дорюун ябыт даа. гээд, Эгэтын дасанай шэрээтэ Осор ламахай найрты хабаадагшадые үрээгээ.

ЦЫРЕМПИЛЭЙ Цырен-Дондоо ажалай ветеран

РЕДАКЦИНАА: «Буряад үнэн» сониндо жэлһээ жэлдэ таһалдуулангүй захижа гэр бүлөөрөө уншадагби», - гээд Та бэшэнэт. Түрэл болоһон «Буряад үнэн» иигэжэ дэмжэжэ байһандатнай Таһай гэр бүлэдэ найр хайханиие хүсөөд, шотаг нугадаа боложо байһан хонирхолтой ушар тухай бэшэжэ байгыт, мүн түрэл сонинойнгоо уншагшадые олошоруулха хэрэгтэмнай бодото туһаламжа үзүүлжэ гээд найданабди.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редакторай орлогшо Б-М.Ж. БАЛДАНОВ РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: А.А. АНГАРХАЕВ (ахамад редактор), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), А.Г.ЛУБСАНОВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), Д.Д.СУНДАРОН, таһагуудые даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, Т.В.САМБЯЛОВА, Д.Ш. ХУБИТУЕВ, А.Д.ТАПХАЕВ; В.И.ПИНТАЕВ (хэблээлэй директор).

Манай адрес: 670000, Улаан-Үдэ, Каландаршвилиин үйлсэ, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.

Газетэ хэблээлэй 1 хуудалан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 3350 (хамта 20.000). Хэблээлэе тушаагдаһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэгһэн АО-до газетэ хэблэгдээ. Директорайнь телефон: 21-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 8403

Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретариин - 21-50-52, секретариатай - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын - 21-55-97 (даагшань), 21-63-86, соёлой, түүхын болон залуушуулай - 21-54-93 (даагшань), 21-57-63, 21-69-58, 21-60-21, мэдээсэлэй болон рекламны - 21-62-62, 21-67-81, хэблээлэй - 21-33-61, оператор-корректорнүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76, корпусктын - 21-34-05.

"Бурятия" хэблээлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бухгалтери - 21-23-67, вахта - 21-60-91.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, шотагай нэрэнүүдэй бэшэлые хазайгуулаһан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин ханамжа автарайхитай адли бэшэ байжа магад.